

Drugo jutro, ko so komaj petelini
Jo odpeli, zaprašijo po celini
Jo junaki, prav enaki blisku
Ravno proti malem trgu Sisku,
Planejo kot risi nad šotore,
Davijo, kar zbežati ne more.
Tudi Zorman skladi dost obratih buč
Jim upihne sladkega življenja luč.
Pa naenkrat plašni Turki se zavejo,
Se povrnejo, in srčni v bitvo grejo.

Poglavarja, ki se moško kaj obnaša,
Ljuto zdaj napade hrabri turški baša,
In kot oroslan in slon v pušavi
Suje eden drugega in davi.
Poglavar krvi iz mnoge rane,
Zorman vidši to, kot strela plane
Nad protivnika, ga mahne na vso moč,
Da se zvrne in pobegne v večno noč.
Zormanu čelada pade — odvalijo
Se lasje. — Oj „to je dekle“ — vsi trdijo.

Poglavar je rešen, vojska dokončana.
Turška rida otepena in oklana
Zdaj bežeč se kaj ponižno nosi,
Mir ponuja in ga tudi prosi.
Poglavar dá Zormanu pozvati,
Ter mu reče: „Angeljvarh moj zlati!
Meta! mojega prijatla vredni sad,
Bogat nisem, ali na! moj prstan zlat,
Da na poglavarja sivega pomnila
Boš in za dušico mu Boga molila.“

Stopši iz šotora stotnik jo napade,
In ji reče: „Blizu tu imam tri grade,
Boš mi ljuba, da gospá neznajo.“
K tem se pričujoči krohotajo.
„Glejte ljubo, k' sem ž njo brke brila
Turkom, tudi vam ne boče mila“ —
Reče Meta in potegne ojster meč —
„Če le eno samo tako slišim več!
Čast Bogú! devica sem, domá iz Kranja,
Kjer devišstvo čisto ni le prazna sanja.“

Zdaj zasučé se na vranca dobre volje,
Pravi: „Z Bogom!“ in jo vdré čez ravno polje
Proti svoji dragi domači,
Tam dospé drug dan o zdrav'marii,
Skoč' raz konja, k svojim staršem teče,
Jih poljubi in s solzami reče:
„Bog je spet nas združil, hvala mu vse dni,
Vedno vam ostala bom hvaležna hči.“
Toliko od Zormanovega vojaka.
Bi se najšla li še v Kranji — Meta taka?

II.

Deželni zbori.

Deželni zbor kranjski.

Omeniti imamo danes pravdo, ki je bila v seji 16. t. m. zastran postave, ki naj varuje čbelarstvo. 38 posestnikov in čbelarjev iz okolice vodiške in smeledniške, katerim se je pridružilo 11 čbelarjev iz želimeljske okolice, je prosilo take postave, ktere cilj in konec naj bi bil: v okom priti presilni netečnosti ptujih čbelarjev, da bi se na en kraj ne navleklo toliko čbel, da čbelam domačih gospodarjev na njih lastni zemlji tudi v dobrih letinah pomanjkuje živeža. Omenjeni čbelarji iz vodiške in smeledniške okolice se menda niso lagali, ko so v svojem pismu do deželnega odbora med drugim rekli: „Prišlo je letos v našo okolico na komaj pol ure okrožne daljave okoli 1500 panjev ptujih čbel, tedaj že samo teh več panjev, kakor se je na tem prostoru mernikov ajde posejalo. Da taka nerednost v razmeri ne samo nam domačim čbelarjem močno škoduje, temuč tudi občno napredovanje v čbeloreji slabo pospešuje, je resnica očitna, ker čbele namesti da bi marljivo brale, ropajo in se morijo, čbelarji pa se črtijo. Treba je tedaj postave, ktera naj bi to preobilnost ptujih rejk v enem kraju saj na previdno mero toliko ponižala, da zemljak, ki davek

plačuje od svoje zemlje, saj na tej zemlji toliko varstva ima, da ptuje čbele ne snedó domačim celó preveč ali jih celó ne pokoljejo, zraven tega pa tudi same ptujke ne dobijo živeža, kolikor ga potrebujejo.“ To potrebo čutijo tudi drugi čbelarji, ki pogostoma tožijo, da silna dobičkarija družih jemlje domačim kos kruha, zakaj to je vendar jasno kot beli dan, da kjer je paše le za 100 žival (naj si bodi govedo, koštrun ali čbela), se jih ne more nasititi 200, — kjer je skleda le za 5 oseb pripravljena, se jih ne more najesti 10. In če je skleda moja, bi mislil, da bi smel tudi jaz toliko „svobode“ imeti, da bi se naj ne kratil živež mojim. Le toliko, in nič več ne omejuje nasvetovana postava svobodnega čbelarstva. Sicer ta postava ni nova najdba, ampak se opira na ces. dvorni dekret od leta 1796 na Koroškem, kakor se tista od paševine opira na postavo od leta 1775, in postava za rôje na ces. občni državljanski zakon §. 384. Paščevina*) pa se pri nas jemlje od nekdanj do današnjega dne. Gledé na želje djanskih čbelarjev (ne čbelarskih modrijanov), katerim željam ni nasprotovala kmetijska družba pod predsedništvom gosp. Terpinca, kterege oče je bil nekdanj prvi čbelar kranjski in od kterege je tudi on si zapomnil marsiktero čbelarsko skušnjo, in s kterimi željami se ujema tudi gori omenjeni ces. dvorni dekret, je deželni odbor predložil deželnemu zboru osnovo postave, ktere bistvo je ob kratkem to: „čbelarstvo je prosto (svobodno), naj se pečá ž njim kdor koli in kjer koli, le to naj veljá za pravilo, da v en kraj, kjer imajo domači sami čbelorejo, naj se na njih zemljo in na njih polje privleče le toliko ptujih, da zamorejo domače in ptuje čbele medú nabrati.“ To je bistvo predloga bilo, ki ga je deželni odbor predložil zboru. Zoper ta predlog pa se je vzdignil gospod Dežman in zagovarjal neomejeno svobodo čbelarstva ter to postavo zametoval na vsako stran, dr. Bleiweis pa je zagovarjal pravične želje čbelarjev posestnikov in pa postavo za varstvo čbelarstva, rekši, da če svoboda veljá, naj ne veljá le samo za take čbelarje, ki iz ptujega kraja vlačijo čbele, temuč tudi za take, ki so tam domá, imajo svoje zemljišča, svoje čbele; svoboda ne more biti le samo za tiste, po kterih se s ptujimi čbelami zadušujejo domače. Če stoji zajec pod varstvom postave, naj varstvo bodi tudi marljiví čbelici; saj še gospodar na svoji zemlji ne sme ubiti zajca, ki mu sadne drevesa pokončuje? Iz tega in več družega je dosti očitno, da „neskončna svoboda“ se more brez vse škode omejiti v korist celoti. To je pač lepa svoboda za zemljišne posestnike, ki imajo čbele svoje, ako kajzarji, ki imajo le toliko pedí zemlje, da v svoje čbelnjake iz gole lastne dobičkarije napravljene vzamejo toliko ptujih čbel, da domače nimajo potrebne paše! — Al vès zagovor ni nič pomagal; postava za varstvo čbelarstva je bila po večini glasov ovržena, kakor smo že zadnjič povedali.

Posvetovanje o novi občinski (srenjski) postavi je trpelo večí del preteklega tedna; v saboto je bilo v prvem berilu dognano razun enega oddelka, ki je bil dotičnemu odseku še enkrat v prevdarek izročen. Ta oddelek, v prejšnem zboru že sprejet, zadeva to, da tudi kaplanom naj gré pravica, v županijski odbor izvoljenim biti. Gosp. Dežman je nasprotoval danes tej pravici, in večina zbornice je — res čudno je to! — za negotovo to spoznala, kar je že enkrat in sicer malo

*) Kaj je paščevina (Weidegeld), o kteri se poleg mnogo družega mrzí gospod X v „Naprej“, čbelarji iz omenjenih okolice gotovo saj tako dobro razumejo, kakor neznani pisatelj, ki se nikakor ni razodel, da je praktičen čbelar. „Weidegeld“ je že od nekdanj veljavna beseda, ne pa „Standgeld“, kakor X misli (glej ces. patent za doljno Avstrijo in Marsko od leta 1775).

poprej — vendar ne brez premislika — sklenila! Gosp. bar. Apfalter je bil poročevavec odsekovih nasvetov od konca do kraja; v začetnem govoru je z govorno besedo omenil veliko važnost te postave, ker občina (srenja, soseska, komun) je celi državi to, kar je podzidje hiši; naj tedaj vsak poslanec prav po svoji vesti brez vse sebičnosti svoje mnenje razodeva, da se deželni željam kolikor moč zadosti; pozabiti pa se ne sme, da je tej postavi ograja dana po državnem zakonu od 6. sušca 1862, čez katero ne smemo. Začeli so se po tem razgovoru od §. do §. po osnovi, ki jo je v nekterih delih vladnega predloga predelal odsek; veči del je obveljal, marsikaj pa je bilo tudi ovrženo. Pridržujemo si za drugi pot kratek sostavek poglobitniših reči te postave, da naši bravci vedó, kakošno podobo bojo imele prihodnje županije; posamne odlomke sklepov — brez vsega stika s celoto — naznanjati bravcem, menda nikamor ne kaže; veliko papirja se popiše, pa bravec nazadnje vendar ne vé, pri čem da je. Le to še dostavljamo, da je bil odsek izvoljen, ki naj prav po domače vredi slovensko prestavo, kadar pride od cesarja potrjena nazaj; bili so v ta odsek izvoljeni gospodje dr. Bleiweis, Dežman, Ambrož, Vilhar.

Dr. Bleiweis je izročil zboru še od 15 družih poslancov podpisani nasvèt, naj ljubljansko gledišče ne bode več deželna naprava; prihodki iz reduta in dveh družih hiš naj se namesti v gledišni zaklad stekajo v deželno dnarnico; deželni odbor naj se pogodi o tem z mestno gosposko in z lastniki gledišnih lož; — dalje je predložil prošnjo, ki so mu jo izročili bukvotiskarji, bukvovezi in papirnice, naj se, kakor je nekdanj bilo, bukve za ljudske naše šole tiskajo v naši deželi, ne pa na Dunaji, kar se — zoper cesarski ukaz od leta 1775 — skozi 31 let godí in je deželi že blizo 250.000 gold. snedlo; ravno omenjeni cesarski ukaz ni bil nikoli preklican in še veljá v Trstu, Lincu, Gradcu itd. Šolske bukve ostanejo po dunajski ceni, če ne bojo še cenejše, in vse druge pogodbe spolnovati se zavežejo bukvotiskarji in bukvovezi.

Govor gosp. dr. Toman-a v deželnem zboru 24. februarja o davkovskih zadevah.

(Dalje in konec.)

Naj mi bode le dovoljeno, da ob kratkem pregle dam, zakaj je državna zbornica tako ukrenila, — ob kratkem, in sicer le toliko, kolikor ta reč semkaj spada. Govorilo se je, da pri povikšanih pravih davkih gré zato, naj po vsi državi vsaka dežela posvoji moči z davki pomaga, da bi se dobilo toliko novcov (denarjev), kolikor jih imeti hoté državne potrebe. Tako so bili v poročilu podprti davki povikšani za leto 1863; naslanjalo se je tudi na tisto, kar je bilo govorno, ko je prišla vrsta na upravno leto 1862; pristavljalo se je dalje, da vzroki, tam povedani, veliko trdnejše veljajo tudi za leto 1863. Al odbor je za leto 1862 le imenoval kaj obilo taci vzrokov, po katerih je nemogoče davke povikšati, ako nečemo, da bi se naredila kvara obrtnosti; ako nočemo, da bi se poškodovala ter načenjala istina (kapital). Tako se je govorilo tudi o najmovini in nazredovini. Če vzroki 1862. leta veliko trdnejše veljajo tudi za leto 1863, potem ne umejem, kako je bilo mogoče, da se je iz tistih vzrokov prišlo do čisto drugačnega sklepa, namreč do sklepa, naj se davki povikšajo. (Dobro!) Tisto poročilo je dalje tudi govorilo, da bi utegnili primerno biti, naj bi se povikšali vsi davki in kar se največ dá po enacem merilu, da bi se kake nove krivice ne pridružile k zadnjim krivicam, ki so se naredile nekoliko zastran napčnih dačnih načel pomanjkljivo držali. Ako se pripozná, da so nekteri davki na krive načela postavljeni: da so nekteri davki napek izpeljani:

kako je mogoče, da bi se potem povikšali vsi davki po enacih načelih? (Dobro!) krivica je očitna. Če so že hotli davke povikšati, naj bi mar bili rekli: državne zadeve, novčne (denarne) stiske to ukazujejo: ali pravičnih vzrokov, logičnih vzrokov v tej reči niso našli! (Glasovi: res je!)

Kako bode naša dežela te davke plačevala, če pomislimo, da so ji dozdanje prevelike teže tako zeló pobrale moči, da so jo tako jako polomile? Kakova je zdaj obrtnost po Gorenskem? Gorenski kmet več ne more plačevati davka, če ne vzame na pomoč, kar si je prislužil z obrtnostjo, ali če ne ide v gojzd, kjer odkruši nekoliko od svoje istine (kapital), ter prodá, samo da nabere za davek. Poglejmo, kako vsaka delavnost in trgovinstvo peša, kako se popolnoma ustavlja obrtnost z jeklom in železom po Gorenskem, kodar se je mnogo več pridobilo nekdanj nego zdaj, s platnom, suknom, síti in železom! Poglejmo, ali ni po Notranjskem vse mnogo slabše, odkar je prišla železnica? Ozrite se na Dolensko! Tù bi vprašal gosp. Derbiča, kako se je godilo tam doli, ko je bil prejel 20.000 gld. iz domače blagajnice Nj. Veličanstva presvitlega cesarja; kako je delil novce (denarje) od hiše do hiše, da bi siromake žive ohranil! (Glasovi: res je!) Tako je po naši domovini, kar najbolj čuti Gorenska in Dolenska, ker imate največe zemljišča.

Cvela je tod, moja gospôda! obrtnost; ali prišle so hude letine in uíme, pa so ljudje morali iz drevnega ljubja peči kruh, ktere ga so solili s svojimi solzami, ker niso imeli s čim solí kupovati. (Živa pohvala.) Moja gospôda! mnogo je še tacega; toda moral bi človek iti od vasí do vasí, in potem pripovedovati; pa saj to vedó vsi, čemu bi dalje oznanjal, kaj se je godilo? Zarád prevelic davkov imajo posestva toliko dolga, ki je vpisan v zemeljske knjige, da se mora zdaj vès dohodek vsacega posestva tako-le razdeliti: več od tretjine za pravi davek, več od tretjine za obresti (interese) davka v zemljiške knjige vpisanega, in potem še prav tretjina ne ostaja, da se trdi in popravlja posestvo, da se kupuje potrebščina, in da se živí družina. Poleg taci dohodkov nihče ne more, da bi redil teló, in tudi skrbel za dušno omiko. Zdaj nimam v rokah pisanega, da bi povedal, koliko je bilo po vsi deželi eksekucij, in koliko se je delo pod sekvester samo zboga zemljišnih davkov; ali menim, da bi se mi vsi zavzeli, ko bi slišali to število. Gorenska je sicer bila nekoliko ohola; pa zdaj veči ni sramote iz domače potrebščine, iz hleva na vsak semenj goniti živino — najpotrebnejšo živino — in prodajati jo, da je za davke. (Čudež.) Če pomislimo dalje, koliko dežela trpí zastran vstanovitve (vkvaritovanja); koliko moramo dajati za vojaško pripravo: potem je lahko razumeti, da povikšanega davka nikakor ne moremo plačevati. Ali k temu pa se družijo še marsikake okolinosti; k temu se družijo tudi to, kako gosposke terjajo za davke. Izgleda imam, toda nečem pripovedovati več, ampak samo toliko, da mi je znano, kako iz daljnih krajev in vasí ljudje nosijo davke, in da se davkarjem ne ljubi vselej, da bi jih vzeli; toraj morajo zopet in zopet hoditi, čas gubiti, in še novce (denarje) trošiti, predno težko zubožani davek izroče davkarju. To so obžalovanja vredni dokazi, če vse drugo v nemar pustim, kolikrat se namreč zgodi, da je zastran neznanja v zakonu (postavi) treba popraviti napačne številke. Povedal sem toraj, kolikor se je dalo po vrhu, da podprem svoj nasvèt; pristavil bi samo še to, da me navdaja vera do milosti Njih Veličanstva in do razumnosti naše vlade in zakonodajcev, kadar se bode prihodnjič kaj ukrepalo. Imenoval bi vam še lahko druge vzroke, posebno vzroke, kako važna je ta dežela, v kateri mi živimo. Ta dežela je bila samilo

(isolator) med laškim in ogerskim uporom. Našemu ljudstvu, ako bi ne bilo zvestobe do svojega vladarja nosilo v srcu, ni bilo treba družega, ampak da k obojim upornikom pristopi, in bili bi se precej združili. Zvesti kranjski narod pa za tako nezvestobo nič ni vedil. (Živa pohvala.) Mi v naši deželi imamo pač tudi važne zasluge! Vselej smo storili vse radovoljno, da se je ohranila avstrijska država. Bojevali smo se s Turki; bojevali smo se s Francozi; bojevali smo se se z Lahi, in lahko se reče, da nikdar na nobenem bojišču ni padel nikakoršen madež na vojake, ktere je vlada jemala iz naše dežele. (Živa pohvala. Glasovi: prav dobro!) Iz vseh le-teh vzrokov, in tudi zato, ker, ako bi v naši deželi zares bilo še kaj moči, imele bi se hraniti za nenavadne prigodbe, pravim, za nenavadne prigodbe, ko bode naša država morala, da otme sama sebe, začeti morda tak boj, v katerem bode nakladala velike, nenavadne teže tudi nam, ki živimo na meji; zastran vseh le-teh vzrokov, moja gospôda! vam priporočam svoj nasvêt, kterege sem storil iz dobre misli, in upam, da odločeni odbor mojemu nasvetu podá razsodne besede v posamesnostih, da ga dopolni, kar bi mu še manjkalo podpore, ter potlej zopet položi pred zbornico. Samo v eni stvari zapuščam svoj prvi nasvêt, namreč v tem, ker sem bil svetoval, naj se izroči odboru petih poslancov. Primernejše bi se mi zdelo, da bi se tudi le-tá nasvêt izročil novčnemu odboru, kteri bi se lahko pomnožil, ako se namreč še nekoliko udov deželnega zbora izvoli va-nj, ali pa, ako bi odbor posebno izkušene može slavne zbornice povabil, naj hodijo v seje, kadar bode to posvetovanje na vrsti; saj tega tudi ne brani opravični red. Prosim toraj, naj se ne bi zdaj glasovalo o tem, ali se moj nasvêt izroči odboru petih poslancov ali ne, temuč še le potlej, ko bi ne bilo sprejeto, kar sem nazadnje priporočal, naj bi se namreč moj nasvêt podal novčnemu odboru. (Živa pohvala med zborniki in poslušavci.)

Iz deželnega zbora štajarskega.

Deželni zbor naš je v marsikteri stvari v prav svobodnem smislu pre naredil občinsko postavo. — Nasveta, naj se v šolah na kmetih uči tudi kmetijstvo in naj se v Gradcu napravi učilnica kmetijstva, sta bila deželnemu odboru izročena. — V seji 16. t. m. je prišel na vrsto g. Hermanov predlog o vpeljavi slovenskega jezika v šole in uradnije. Poročevavec deželnega odbora je rekel, da so želje štajarskih Slovincov zastran ravnopravnosti slovenskega jezika zraven nemškega v šolah in uradnijah pravične, da se v ljudskih šolah zraven nemškega uči tudi slovenski, da se pa tudi kancelijah uraduje po nemški pa slovenski. Na to se v vzdigne gosp. Herman in v temeljitem govoru, ki je skor 2 uri trpel, popisuje stan Slovincov na Štajarskem in kako se ravna s slovenskim jezikom v šolah in uradnijah, ki nikakor ni tako, kakor je g. Stremajer trdil; on (Herman) je Nemec, nemško izrejen in še le malo let na slovenskem Štajarskem; al on vidi, kako se godi z ravnopravnostjo slovensko; ne le ustava terja, da se vrlemu slovenskemu narodu v šolah pravica skaže, ampak tudi ozir na blagostan njih, ki izvira iz omike, ktero narod zajema le iz bukev, v njegovem jeziku pisanih in njemu razumljivih; ravno tako ima Slovenec pravico terjati, da uradniki ne govore samo slovenski s Slovencom (saj bi drugač še ž njim govoriti ne mogli!), ampak da mu tudi dopisujejo v njegovem jeziku. Gosp. Herman nasvetuje potem: slovenski jezik naj bode na doljnem Štajarskem v ljudskih šolah edini učni jezik; nemški jezik naj se k večemu začne v 4. razredu učiti; vse gimnazije in realkein pa više šole na Štajarskem pa naj bodo tako osnovane, da se uči v

njih nemški in slovenski; v kancelijah na slovenskem Štajarju naj bode slovenski jezik edini uradni jezik. Zoper te pravične in nikakor prenapete terjatve so govorili le trije poslanci iz slovenskega Štajarja, gospodje: Löschnigg, Mulley in Karnitschnigg, ki trdijo, da s tem, kakor se zdaj ravna v šolah in uradnijah se upravičene želje njih rojakov popolnoma izpolnujejo. — Po malo besedah gosp. sporočevavca Stremajerja so padli predlogi Hermanovi in predlogi deželnega odbora so bili sprejeti.

Dopisi.

Iz Aleksandrije v Egiptu 12. marca. — g — — Iz „Novic“ sem zvedil, da ste imeli 8. sveč. zastran slovenskega jezika hudo pravdo. Ako je človek tako deleč od Ljubljane kakor jaz v Afriki, — ako tedaj iz velikega obzira gleda tako stvar, se res prečuditi ne more, da je taka pravda še mogoča! V Evropi je le ena omika (kulture) in to je evropejska; vsak narod je poklican k tej omiki, naj je Francoz ali Anglež, ali Nemec, ali Slovan in kdor si bodi. Narod deluje na narod. Tù ni nobene privilegije za ta ali uni narod; vsaka taka privilegija ali predprava enega naroda bi bila le krivica drugemu. Stopnje omike, res, da so različne; al stopnja viša v omikanem svetu ne more biti zatiravka nižje. Ko bi bil, na priliko, naš slovenski jezik dosihmal tiste pravice vžival kakor jih je vžival nemški v javnem življenji, vidili bi, kako veljaven bi bil povsod! Čuda je to, da se nekteri Nemci domá tako zlo košatijo s svojo narodnostjo; če pa pridejo na ptuje, se zatajijo in so radi — Angleži. Ni davno, kar je lesem prišel neki Nemec iz izhodnje Indije, — delal se je dolgo Angleža, naposled pa se je na limance vjel, da je iz Bremena domá. Kolikokrat sem na nemške trgovce v Liverpool ali London nemški pisal, pa prejel sem — francozk ali lašk odgovor. Sto družih izgledov bi še lahko naštel iz lastne skušnje, kako se po svetu godi, pa saj je to že preveč. Čeravno je resnica, da kupčija pozná vsak jezik, najbolj pa dnar in dobiček, se vendar veliki svet še ni odprl nemškemu jeziku, ampak le francozkemu ali angležkemu, v jutrovih deželah pa laškemu. S tem me pa nikakor ni volja, da bi tlač nemški jezik, ki nam odpira nemški svet, ampak le ošabnost nemškutarije bi rad, kakor Nemec pravi, zavrnil „an das rechte Mass.“ Če pa človeka kupčija veže s Hrvaško, Srbijo in drugim slovanskim svetom, si more človek le pomagati s slovanskim jezikom. Iz tega pa se vidi, kako treba je, da se naš slovenski jezik omikuje in obogatuje z slovanskimi besedami, ki so navadne tù in tam, in da se naši rojaki Kranjci ne krčijo, kakor polž v svojo hišo, v tako imenovano „kranjsko špraho“, ki je le pokvara čiste slovenščine. Nikar mi za zlo ne jemljite, da se Afrikanec vtika v vaše borbe, al nisem si mogel kaj, da bi ne črnil besede, ko sem bral iz vaše seje pravdo, ktera se daljnemu človeku res — smešna zdi. „Aber dadrum kene Feindschaft niche.“

Iz Zagreba 21. marca. A. K. — Iz raznih krajev Slovenije čitamo popise cerkvenih in društvenih svetnikov, ki se obhajajo v spomin prihoda sv. bratov Cirila in Metoda. Tukaj bomo praznovali tisočletnico še le 5. julija. V ta namen se bo osnoval v Zagrebu po predlogu gospoda velikega župana Iv. žl. Kukuljevića v sednici društva za povestnico jugoslovansko glavni odbor, v kterege bodo poslale svoje zastopnike vse tukajšne družbe, kakor: Dvorana, Streljana, Glasbeno društvo, pevsko društvo „Kolo“ itd. Tudi sl. magistrat bo napel vse sile in Zagreb bo pokazal, koliko premore. Matica ilirska bo skrbela za izdajo almanaha, glasbeni